

155. számú jogegységi megállapodása.) A telekkönyvi hatósághoz jelzálogjog szerzése végett bemutatott váltók illetékéről, az illetéki díjjegyzék, nem a jelzálog lekötésére vonatkozó 54. tétele alatt, hanem a váltók illetékéről intézkedő 98. tétele, illetőleg az ahhoz tartozó jegyzetek 5. pontja alatt — intézkedett.

Az ugyane tárgyban rendelkező 901/1925. P. M. számú rendelet pedig, külön intézkedik, a 3. §. (3) bekezdésében az olyan váltók illetékéről, amelyeknek a szövegében telekkönyvi bekebelezési vagy előjegyzési engedély foglaltatik, és a 8. §. (1) bekezdésében azoknak a váltóknak az illetékéről, amelyek szövegében ilyen engedély nincs, s azokra ilyen engedélyt se vezettek reá.

Ezeket az illetékeket tehát úgy az ill. díjjegyzék, mint a 901/1925. P. M. számú rendelet a váltó után járó illetékek alá sorozta, aminek az indoka kétségen kívül az, hogy a főügylet a váltó.

Ennélfogva a 68.200/1927. P. M. sz. rendelet 10. §-ának kifejezetten az ill. díjjegyzék 54. tételében meghatározott, jelzálogjogot alapító okiratok utáni illetékre vonatkozó rendelkezései, még következtetéssel sem vonatkoztathatók a váltóknak a telekkönyvi hatósághoz jelzálogszerzés végett bemutatására, vagy a váltókon engedett jelzálog bejegyzési engedélyekre is.

Nem vonatkoztathatók még azért sem, mert a 68.200/1927. P. M. számú rendelet említett helye a II. fokozatu illeték helyett állapít meg 0.5% illetéket, már pedig a rendelet kelte idejében az említett váltók után már nem a II. fokozat szerinti, hanem a 901/1925. P. M. számú rendelet 3. §. (3) és 8. §. (1) bekezdései értelmében 1%-os illeték járt.

Ezekhez járul az, hogy a 68.200/1927. P. M. számú rendelet után kelt 75.600/1927. P. M. számú rendelet 3. §. (3) bekezdése az olyan váltókra, amelyeknek szövegében telekkönyvi bejegyzési engedély foglaltatik, kimondja, hogy 1%-os illeték alá esnek, vagyis a 901/1925. P. M. sz. rendelet 3. §. (3) bekezdését ismétli, s a 24. §-ában akként intézkedik, hogy minden a rendeletben külön fel nem említett okirat után, amely az eddigi szabályok szerint fokozatos illeték alá esett, az eddigi II. fokozat helyett 1%-os illetéket kell leróni.

Tehát ezekből is csak az következtethető, hogy a 68.200/1927. P. M. sz. rendelet, amely a zálogjog bekebelezési vagy előjegyzési engedély reávezetése nélkül, telekkönyvi előjegyzés végett a telekkönyvi hatósághoz bemutatott váltók illetékéről külön nem rendelkezik: a 901/1925. P. M. sz. rendelet 8. §. (1) bekezdésében levő külön rendelkezést sem kívánta hatályon kívül helyezni vagy megváltoztatni, hanem az ilyen váltókra a 901/1925. P. M. számú rendelet 8. §. (1) bekezdésében foglalt rendelkezés van hatályban, vagyis azoknak az illetékét, a telekkönyvi hatósághoz, jelzálogjog előjegyzése végetti bemutatása előtt 1%-ra kell kiegészíteni.

Hatósági ténykedést célzó és maga után vonó beadvány illetékköteles akkor is, ha nem a községi előljárósághoz, hanem a jegyzőhöz.

van intézve. (Közigazgatási Bíróság 164. számú jogegységi megállapodása.) A beadványi illeték annak a hatósági ténykedésnek a díjazását képezi, amelyet a beadványt benyújtó személy a beadvány által elérni szándékozik. A beadvány illetékkötelezettségét tehát nem az a külalak állapítja meg, hogy a beadvány ahhoz a hatósághoz vagy a hatóságot képviselő hivatalos személyhez van-e intézve, amelynek hivatali ténykedését célozza, hanem az a körülmény, hogy a beadvány hatósági ténykedést kíván-e elérni és hatósági ténykedést von-e maga után, mert minden irat illetékkötelezettsége nem a külalak, hanem a cél és a tartalom alapján bírálendő el.

Az illetéki díjjegyzék 13. tételének első bekezdése felsorolja azokat a hatóságokat, amelyekhez benyújtott beadványok az I—IV. pontokban meghatározott illeték alá esnek és pedig akkor is, ha mindezeket a hatóságokat „képviselő hivatalos személyekhez nyújtatnak be”. A községi jegyző hivatalos személy és a hatáskörébe tartozó hatósági ténykedésben mint a községet képviselő hivatalos személy jár el. A községet, mint közjogi személyt, a községi előljárásság képviseli és a községi előljárásság tagjait a törvény sorolja fel. Hatósági ténykedést azonban nem egyedül a községi előljárásság, hanem annak tagjai is és közülök elsősorban a bíró és a jegyző folytatnak. Minden olyan beadvány tehát, amely akár a községi előljárásság, akár a bíró vagy a jegyző hatósági ténykedését célozza és vonja maga után, illetékköteles, tekintet nélkül arra, hogy kihez van intézve, mert az illetékkötelezettséget a beadvány alapján elérni szándékolt és foganatosított hatósági ténykedés állapítja meg.

A polgári perrendtartással szabályozott fellebbezési eljárás során benyújtott beadványok és felvett jegyzőkönyvek illetéke a fellebbezési eljárás értéke után jár. (Közigazgatási Bíróság 160. számú jogegységi megállapodása.) Az illetékeknek törvényhozási alapgondolata az, hogy ez az állami szervezett intézmény a hatóság igénybevételének ellenértéke, ott tehát, ahol a mérv, az értékhez fűződik, elvileg azon érték irányadó, amilyen értékre az illető hatóság igénybevétele történik.

A törvénykezési illetékről szóló 1914. évi XLIII. t.-c. világos szövege általában a per vagy eljárás értékét rendeli döntőnek és e tekintetben kivétel a 22. §. intézkedése, amely nem a per vagy eljárás értékét, hanem a fellebbezés bejelentése után a fellebbezési beadvány első példányának első íve után a fellebbezés tárgyának értékét jelöli meg. E tekintetben a rendelkezés a felvetett kérdés mindkét irányú megoldási lehetőségével szemben kivételes, de téves ezen kivételes jellegből azt a következtetést vonni le, hogy csak úgy volna értelme, ha egyébként a beadványokra a pertárgy értéke irányadó.

Az 1914. évi XLIII. t.-cikk egész szóhasználati rendszere a per tárgya helyett per vagy eljárás tárgyát használja (L. 1. §. 1., 4. §. 1., 7. §. 1. bekezdése, és 8. §., 10. §., 11. §., 14. §., 15. §., 20. §., 24. §. stb.) és nincs illetékjogi szempontból semmi alapja olyan megkülönböztetésnek, hogy mást értünk a per és mást értünk eljárás alatt,